

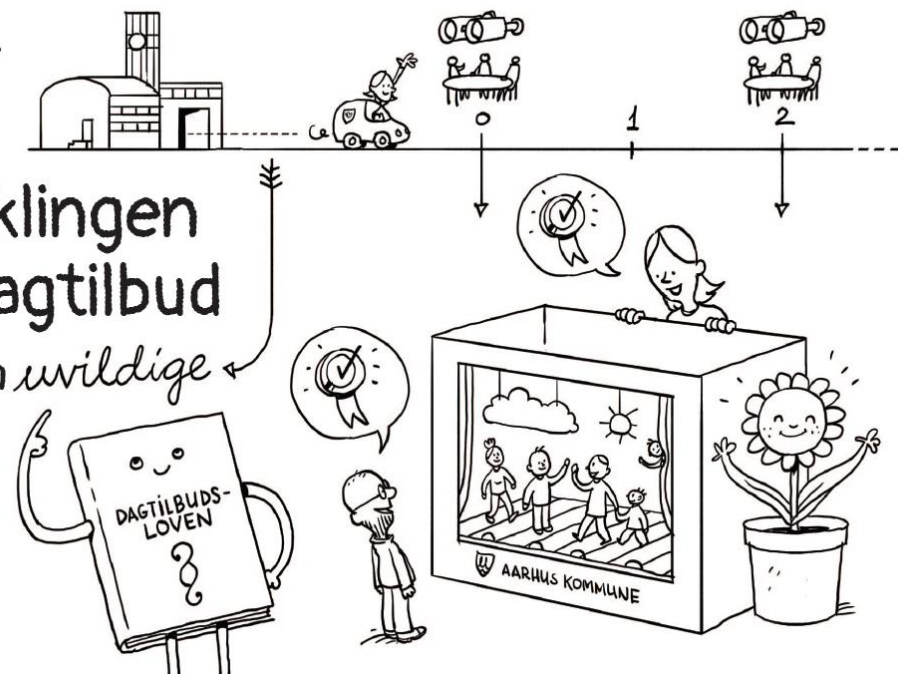
Opsamling på observationer i dagplejen
Kolt-Hasselager dagtilbud
2025

En lille film om uvildige tilsyn
med det gode børneliv i Aarhus
kommune

Alle spiller
en vigtig
rolle i udviklingen
af vores dagtilbud

En lille film om *uvildige*
tilsyn med det
gode børneliv
i Aarhus
Kommune

Hvorfor skal vi vurdere kvalitet i dagtilbud?

- Vi har i Danmark 10-15 % børn i udsatte positioner, der ikke får samme mulighed for at trives og udvikle sig som de andre børn – vi skal understøtte alle børns deltagelsesmuligheder.
- Forskningen viser med al tydelighed, at højkvalitetsdagtilbud holder hånden under disse børn og hjælper dem på vej – mens lav kvalitet ikke gør nogen forskel for dem (Sylva et al, 2004; Taggart et al, 2015; Melhuish et al 2019)
- **KVALid dagpleje Tilsyn** er et observationsredskab, der kan bruges til at lave en uvildig måling af **kvaliteten i en børnegruppe**. Redskabet har et stærkt fokus på børnenes leg og på hvordan læringsmiljøet bedst organiseres, så det giver **alle** børn mulighed for at trives, blive en del af fællesskabet og udfolde deres udviklingspotentiale.

KVALid Tilsyn Dagpleje er udviklet af Professionshøjskolen UCN med afsæt i dansk, skandinavisk og international forskning i læringsmiljøer og de yngste børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Dertil er KVALid Tilsyn Dagpleje udviklet i overensstemmelse med dagtilbudsloven og den styrkede pædagogiske læreplan, hvor elementerne fra Det pædagogiske grundlag og de seks læreplanstemaer er i fokus.

En observation varer 2,5 timer og laves i tidsrummet mellem kl. 8 og 12.00.

Hvad ser vi efter?

KVALid-pilen. Forståelsen af kvalitetsniveauer og progression i observationsskemaer

Kvalitetsforståelsen bag KVALid skal findes i "kvalitetspilen", som ses nedenfor.

Pilen viser de kvalitetsniveauer, som samtlige observationsskemaer tager udgangspunkt i.

Kvalitetsniveauerne i KVALid-pilen betegnes:

1. UTILSTRÆKKELIG KVALITET

I dagligdagens lege, aktiviteter og rutiner overlades børnene primært til sig selv, og initiativer overses eller overhøres.

Børnene modtager ikke den nødvendige hjælp og støtte for at kunne deltage aktivt.

2. MINIMAL KVALITET

I dagligdagens lege, planlagte aktiviteter og rutiner er dagplejer af og til deltagende og inddragende.

Der er eksempler på en høj grad af voksenstyring, hvor børnenes initiativer og perspektiver ikke inddrages.

Børnene modtager af og til den nødvendige hjælp og støtte for at kunne deltage aktivt.

Der er kun få alderssvarende materialer og legetøj til rådighed for børnene.

3. GOD KVALITET

I dagligdagens lege, planlagte aktiviteter og rutiner inddrager dagplejer ofte børnenes perspektiver.

Børn deltager for det meste både selvstændigt og sammen med dagplejer, og de modtager den nødvendige hjælp for at kunne deltage aktivt.

Der er alderssvarende materialer og legetøj til rådighed for alle børn, og disse anvendes i samspillet mellem dagplejer og børn.

Dagplejer har ofte samtaler med børnene, mens de bruger legetøjet/materialerne. Der benævnes fx ting, handlinger og intentioner.

4. FREMRAGENDE KVALITET

I dagligdagens lege, planlagte aktiviteter og rutiner ses en gennemgående balance mellem voksen- og børneinitiering.

Dagplejer inddrager egne samt børnenes perspektiver for at stimulere trivsel, læring og udvikling for alle børn, både individuelt og i børnefællesskabet.

Børn deltager både selvstændigt og sammen med dagplejer, hvor der observeres tydelig udviklingsstøtte til alle børn.

Der er mange materialer og legetøj i et varieret udvalg til rådighed for børnene, og disse anvendes i samspillet mellem dagplejer og børn, hvor dagplejer gennemgående har samtaler og/eller nonverbal kommunikation med børnene, der udvider og beriger situationen (lege, aktiviteter og rutiner).

KVALID TILSYN DAGPLEJE

Et redskab til observation og tilsyn i dagplejen med afsæt i den styrkede pædagogiske læreplan

Roller ved de uvildige tilsyn

Faglig vurdering

Dagtilbudskonsulenterne har ansvar for at lave en faglig vurdering af kvaliteten i dagtilbudsafdelingerne med konkrete anbefalinger eller ved skærpet tilsyn punkter, der skal arbejdes med

Opfølgning dagtilbudsledere

Dagtilbudslederen og den pædagogiske leder har ansvar for at følge op på vurderingen, anbefalinger samt punkter, der skal arbejdes med ved skærpet tilsyn.

Faglig understøttelse

Dagtilbudsledelsen vurderer, hvordan dagtilbudsafdelingen understøttes bedst i arbejdet med kvaliteten i forbindelse med et uvildigt tilsyn eller skærpet tilsyn.

Faglig understøttelse kan ske i dagtilbuddet med hjælp fra andre afdelinger, på tværs af dagtilbud og/eller med hjælp fra fællesfunktioner fra HRO, PPR, Sundhed eller PUF

Fakta om det uvildige tilsyn

- Det uvildige tilsyn er gennemført i perioden april/maj 2025
- Der er gennemført 2 observationer i dagplejehjem
- Der er gennemført 2 observationer i tirsdags og onsdags-legestuegrupperne

Det pædagogiske grundlag i legestuerne

	Det pædagogiske læringsmiljø og de daglige rutiner	Leg og læring	Børnesyn	Dannelse og børneperspektiv	Børnefællesskaber
Legestuen 1	Gennemgående god kvalitet	Gennemgående god kvalitet	Ofte god kvalitet	Ofte god kvalitet	Af og til god kvalitet
Legestuen 2	Ofte god kvalitet	Af og til god kvalitet	Ofte god kvalitet	Af og til god kvalitet	Ofte god kvalitet

Mønstre og variationer i forhold til arbejdet med kvaliteten i relation til det pædagogiske grundlag i legestuegruppen:

Elementer af god kvalitet – der bør fastholdes

- Den anerkendende og understøttende tilgang, hvor børnene oplever involvering, differentierede forventninger og følsom respons med kram og trøst ved frustration
- Den fleksible rollefordeling, hvor dagplejerne supplerer hinanden og er fælles om alle børn
- Udelukkende positive interaktioner og en behagelig stemning igennem formiddagens aktiviteter

Mønstre og variationer i forhold til arbejdet med kvaliteten i relation til det pædagogiske grundlag i legestuegruppen:

Udviklingspotentialer:

- Opmærksomhed på at tale i 3.person
- Opmærksomhed på børns mulighed for selvhjulpenhed under måltidet
- Forskel på hvor meget samspil og kommunikation der er med de yngste børn (inde/ude)
- Forskel på hvor meget dp justerer dagens indhold efter børnenes udtryk/ønsker
- Forskel på samspil mellem alle børnene på tværs af aldersspænd

Det pædagogiske grundlag i dagplejehjem

	Det pædagogiske læringsmiljø og de daglige rutiner	Leg og læring	Børnesyn	Dannelse og børneperspektiv	Børnefællesskaber
Dp-hjem 1	Af og til god kvalitet	Gennemgående minimal kvalitet	Ofte god kvalitet	Ofte god kvalitet	Af og til god kvalitet
Dp-hjem 2	Af og til god kvalitet	Af og til god kvalitet	Af og til utilstrækkelig kvalitet	Gennemgående minimal kvalitet	Ofte god kvalitet

Mønstre og variationer i forhold til arbejdet med kvaliteten i relation til det pædagogiske grundlag i dagplejehjem

Elementer af god kvalitet – der bør fastholdes:

- Anerkendende tilgang til børnene med interesse for børnenes leg og aktiviteter
- Opmærksomhed på børnenes indbyrdes samspil

Mønstre og variationer i forhold til arbejdet med kvaliteten i relation til det pædagogiske grundlag i dagplejehjem

Variation omkring:

- Tilgængelighed og udvalg af **passende legetøj** og materialer inde – opmærksomhed på udemiljøet
- **Selvhjulpenhed** omkring måltid, toiletaktivitet og garderobe
- Opmærksomhed på situationer der kan udløse **negativladede udsagn**
- Opmuntring til **at vælge** hvad de gerne vil lave
- At **følge børnenes** initiativer
- Involvering af børnene i at løse indbyrdes konflikter

Mønstre og variationer i forhold til arbejdet med kvaliteten i relation til det pædagogiske grundlag i dagplejehjem

Udviklingspotentialer med variation:

- Vær opmærksom på tilgængelighed og udvalg af **passende legetøj** og materialer inde og ude
- **Understøt gennemgående selvhjulpenhed** omkring måltid, toiletaktivitet og garderobe
- Vær opmærksom på at forebygge situationer der kan udløse **negativladede udsagn**
- Understøt børnenes mulighed for **at vælge** hvad de gerne vil lave
- **Følg nysgerrigt børnenes** initiativer
- Involver børnene i at løse indbyrdes konflikter, så børnene bliver mere opmærksomme på hinanden (begyndende legekompetencer)

Læreplanstemaerne legestuerne

	Alsidig personlig udvikling	Social udvikling	Kommunikation og sprog	Krop, sanser og bevægelse	Natur, Udeliv og science	Kultur, æstetik og fællesskaber
Legestuen 1	Af og til god kvalitet	Gennem- gående god kvalitet	Af og til god kvalitet	Af og til god kvalitet	Gennem- gående minimal kvalitet	Af og til god kvalitet
Legestuen 2	Af og til god kvalitet	Af og til god kvalitet	Ofte god kvalitet	Af og til god kvalitet	Af og til god kvalitet	Gennem- gående minimal kvalitet

Mønstre og variationer i forhold til arbejdet med kvaliteten i relation til de 6 læreplanstemaer i legestuegruppen

Observationerne i de 2 legestuegrupper er præget af at den ene gruppe er ude og den anden er inde i forhold til henholdsvis

- Ude-leg med natur og science
- Indeleg med krea og musikaktiviteter.

Læreplanstemaerne dagplejehjem

	Alsidig personlig udvikling	Social udvikling	Kommunikation og sprog	Krop, sanser og bevægelse	Natur Udeliv og science	Kultur, æstetik og fællesskaber
Dp hjem1	Af og til minimal kvalitet	Af og til god kvalitet	Gennemgående minimal kvalitet	Af og til god kvalitet	Ofte minimal kvalitet	Af og til god kvalitet
Dp hjem 2	Af og til god kvalitet	Ofte god kvalitet	Af og til god kvalitet	Af og til utilstrækkelig kvalitet	Af og til utilstrækkelig kvalitet	Gennemgående minimal kvalitet

Mønstre og variationer i forhold til arbejdet med kvaliteten i relation til de 6 læreplanstemaer i dagplejehjem

- Dp benævner børnenes positive sociale adfærd overfor de øvrige børn
- Dp tager ofte initiativ til samtaler med børnene
- Varieret hvor meget sprogstimulerende materiale der er tilgængeligt og bruges med børnene
- Der observeres ikke meget sang, musik og bevægelse
- Varieret om børnene møder udeliv
- Der observeres ikke sciencematerialer/aktiviteter

Udviklingspotentialer

- Arbejd bevidst med at alle læreplanstemaer sættes i spil
 - Musik og bevægelse
 - Natur og science
 - Krea
- Fasthold opmærksomhed og respons på børnenes følelsesmæssige udtryk – gode sociale rollemodeller
- Styrk børnenes indbyrdes opmærksomhed på hinanden –begyndende legekompetencer
- Arbejd med at stimulere og udfordre alle børn alderssvarende i deres leg – ideer/materialer/legetøj
- Stimuler alle børn med et rigt sprogligt miljø, og vedbliv at øve sproglige vippeture med tid til svar

Opmærksomheder som skal drøftes på tilsynsmødet

- Fasthold den anerkendende og understøttende tilgang, hvor børnene oplever involvering, differentierede forventninger og følsom respons i deres samspil med dp
- Arbejd fortsat med at udvikle det sproglige læringsmiljø med berigende samtaler, sproglige vippeture med tid til svar og brug materialer sprogstimulerende (tal ikke i 3.person - forebyg situationer der kan udløse negativladede udsagn)
- Arbejd fortsat med at involvere børnene i selvhjulpenhed både i rutiner og leg
- Vær opmærksom på tilgængelighed og udvalg af passende legetøj og materialer inde og ude til alle aldersgrupper.
- Arbejd bevidst med at alle læreplanstemaer sættes i spil
- Styrk børnenes indbyrdes opmærksomhed på hinanden og understøt børnenes indbyrdes konflikthåndtering – begyndende legekompetencer.
- Følg børnenes initiativer – juster dagens indhold efter børnenes udtryk/ønsker

Pointer fra drøftelse af arbejdet med kvaliteten i relation til det pædagogiske grundlag

På tilsynsmødet deltager dagtilbudsleder, pædagogisk leder og en dagplejer. Mødet er præget af engagement og fortællelyst. Deltagerne kan genkende det observerede i både legestuerne og dagplejernes hjem.

På tilsynsmødet drøftes variationen i kvaliteten. Vi reflekterer over, hvordan der kan arbejdes med opmærksomhedspunkter og anbefalinger fra observationerne. Dagplejen er i proces med øvebaner indenfor flere af de nævnte områder.

På baggrund af refleksioner på tilsynsmødet anbefales det:

- Fortsat at arbejde med at højne kvaliteten i forhold til børnesynet, følge børnenes initiativer og justere dagens indhold og tilgængelige materialer efter børnenes udtryk/ønsker
- Fortsat at arbejde med at skabe deltagelsesmuligheder for *alle børn* fx når der er stor variation i børnegruppens alder
- Fortsat at arbejde med at involvere børnene i selvhjulpenhed i rutiner og leg (måltidet, garderoben og tilgængeligt legetøj/materialer)
- Fortsat at arbejde med feedbackkulturen i dagplejen og modet til at videndele god praksis

Pointer fra drøftelse af til arbejdet med kvaliteten i relation til de 6 læreplanstemaer

På tilsynsmødet drøftes variationen i kvaliteten indenfor de forskellige læreplanstemaer og blandt dagplejerne.

Deltagerne peger på at:

- børnene oplever stor kreativitet og opfindsomhed i legestuerne
- alle dagplejere har musik og sang dagligt
- der er fokus på at opgradere og være aktive i udemiljøerne
- der arbejdes med de 10 sprogstrategier

På baggrund af refleksioner på tilsynsmødet anbefales det:

- Fortsat at arbejde med kvaliteten og at alle læreplanstemaer sættes i spil i børnenes hverdag (se tidligere anbefalinger)
- Styrke børnenes indbyrdes opmærksomhed på hinandens udtryk og samspil
- Stimulere og udfordre alle børn alderssvarende i deres leg (kropsligt/aktiviteter og legetøj)
- Stimulere alle børn med et rigt sprogligt miljø og vedblive at øve sproglige vippeture med tid til svar

Pointer fra drøftelse om arbejdet med kvaliteten i relation til forældresamarbejde

På tilsynsmødet deltager ingen forældrerepræsentant.

Deltagerne fortæller, at dagplejen har en meget stor forældretilfredshed, hvor forældrene giver udtryk for, at de er glade og trygge ved dagplejen, som er et aktivt tilvalg til det nære. Ledelsen fortæller at der på forældrerådsmøder er plads til kritik og forældrefeedback. Ledelsen oplever, at nogle forældre har forbehold overfor nye tiltag fra ledelsen, hvilket ledelsen vil være undersøgende på.

Det anbefales at:

- Dagtilbuddet fortsat insisterer på det gode forældresamarbejde, hvor forældrene oplever tæt sparring og åben dialog med dagplejeren
- Forældrerådet fortsat har fokus på åben dialog i forældresamarbejdet på tværs af forældregruppen i dagplejen

